

مهم‌ترین اشتباه مصدق چه بود؟

۶ مرداد ۱۴۰۳ ساعت ۲۳:۴۳

مهم‌ترین اشتباه مصدق این بود که اهمیت نفت و درآمدهای نفتی را ناچیز می‌گرفت. نخست‌وزیر وقت ایران تصور می‌کرد نفت این کشور برای اقتصاد انگلیس حیاتی است، اما این گونه نبود و انگلیسی‌ها توانستند نفت مورد نیاز خود را از منابع دیگر تأمین کنند.

یکی از اشتباهات مصدق که باعث شکست او و در نهایت کودتا علیه او شد، عدم پیش‌بینی و درک درست از وضعیت اقتصادی کشور بود. مصدق تصور می‌کرد، اداره کشور بدون نفت بسیار آسان است و از راه‌های جایگزین می‌توان اقتصاد را نجات داد. همچنین او می‌پنداشت که انگلیس به نفت ایران وابسته است و مجبور است دیر یا زود با مصدق سازش کند، اما اینگونه نشد.

«تا پایان سال ۱۹۵۲ وضع اقتصادی ایران وخیم‌تر شد. این کشور هیچ درآمدی از محل فروش نفت به خارج نداشت و میزان ذخایر ارزی دولت به شدت کاهش یافته بود. بیکاری و تورم به سرعت رو به افزایش بود و سهمیه‌بندی برخی اقلام اساسی ضروری می‌نمود. این مسئله هر روز روشن‌تر می‌شد که مصدق مرتکب خطاهای جدی شده و دولت نمی‌تواند در برابر پیامدهای بسیار مخرب از دست دادن درآمدهای نفتی تاب بیاورد. مهم‌ترین اشتباه مصدق این بود که اهمیت نفت و درآمدهای نفتی را ناچیز می‌گرفت. نخست‌وزیر وقت ایران تصور می‌کرد نفت این کشور برای اقتصاد انگلیس حیاتی است، اما این گونه نبود و انگلیسی‌ها توانستند نفت مورد نیاز خود را از منابع دیگر تأمین کنند. انگلیسی‌ها به سراغ کشورهای همسایه ایران، یعنی عراق، کویت و عربستان سعودی رفتند و نفت مورد نیاز خود را از این کشورها، که به تازگی تولید نفت آنها رو به افزایش بود، تأمین کردند. از سوی دیگر، سایر شرکت‌های نفتی بین‌المللی، که تمایلی به ملی شدن سرمایه‌ها و منابع خود در دیگر کشورهای نفت‌خیز نداشتند، به حمایت همه جانبه از شرکت نفت ایران و انگلیس، روی آوردند و این شرکت را در جلوگیری از صدور نفت خام و فرآورده‌های نفتی ایران به بازارهای خارجی، کمک نمودند. وخامت وضع اقتصادی ایران در این برهه زمانی، زمینه را برای حوادث سیاسی سال ۱۹۵۳ فراهم کرد.»

منبع. یادداشت‌های سیاسی ایران ۱۳۴۴-۱۳۳۱، جلد ۲، ترجمه افشار امیری، ویراستار آرام. بارل، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۹، ص ۱۳

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48815/مصدق-اشتباہ-تریند-مہم/48815>